

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o „Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o poboljšanju suradnje između javnih službi za zapošljavanje”

COM(2013) 430 final – 2013/0202 (COD)

(2014/C 67/23)

Izvjestiteljica: **Vladimíra DRBALOVÁ**

Sukladno člancima 149. i 304. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Europski parlament (1. srpnja 2013.) i Vijeće (8. srpnja 2013.) odlučili su savjetovati se s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom o

Prijedlogu Odluke Europskog parlamenta i Vijeća o poboljšanju suradnje između javnih službi za zapošljavanje (PES)

COM(2013) 430 final – 2013/0202 (COD).

Stručna skupina za zapošljavanje, socijalna pitanja i građanstvo, odgovorna za pripremu rada Odbora o toj temi, usvojila je mišljenje 3. listopada 2013.

Europski gospodarski i socijalni odbor usvojio je mišljenje na 493. plenarnom zasjedanju održanom 16. i 17. listopada 2013. (sjednica od 17. listopada 2013.), sa 174 glasova za, 1 glasom protiv i 1 suzdržanim glasom.

1. Zaključci i preporuke

1.1 EGSO odobrava prijedlog Komisije o uvođenju *europske mreže javnih službi za zapošljavanje* (PES) koja bi služila kao platforma za uspoređivanje njihovih rezultata na europskoj razini, utvrđivanje dobrih praksi i poticanje razmjene znanja, s ciljem povećanja njihove sposobnosti pružanja usluga i učinkovitosti. Ta bi mreža prije svega trebala davati savjete i vršiti usklađivanje.

1.2 Odbor uvažava činjenicu da na regionalnoj razini već postoje strukture, uključujući mreže promatračkih skupina za tržište rada, koje dobro funkcioniraju te realno doprinose ostvarenju zajedničkih ciljeva EU-a određenih strategijom Europa 2020. Preporučuje Komisiji i državama članicama, poštujući pritom supsidijarnost i raznolikost širom EU-a, uspostavljanje veće povezanosti između javnih službi za zapošljavanje i regionalnih promatračkih skupina.

1.3 U skladu s mjerama predviđenim u okviru Programa za nove vještine i radna mjesta, EGSO priznaje da javne službe za zapošljavanje imaju značajnu ulogu u provedbi glavnih ciljeva koji će učvrstiti svaki od četiri sastavna elementa "fleksibilnosti" (fleksibilne sigurnosti).

1.4 EGSO preporučuje Komisiji da u svom dokumentu izričito navede veze nove europske mreže javnih službi za zapošljavanje i Odbora za zapošljavanje (EMCO), te da jasno izrazi prirodu i cilj mjera modernizacije koje su pripremile javne službe za zapošljavanje, a koje ne bi trebale biti obavezne.

1.5 EGSO smatra da je usporedna ocjena javnih službi za zapošljavanje koja se oslanja na kvantitativne i kvalitativne pokazatelje kako bi ocijenila njihovu učinkovitost koristan oblik suradnje. EGSO prije svega odobrava korištenje statističkih pokazatelja rezultata i učinkovitosti službi za zapošljavanje i aktivnih politika zapošljavanja. Ipak, EGSO ističe da bi to za posljedicu trebalo imati veću prilagodljivost i reaktivnost radnika za trajni povratak na tržište rada, te skladne prijelaze s posla na posao unutar tog tržišta.

1.6 Budući da je riječ o usvajanju općeg okvira i delegiranih akata, EGSO preporučuje Komisiji da u svom dokumentu jasno odredi budući sadržaj tih akata. EGSO predlaže da se detaljnije odredi sadržaj prijedloga kako bi sadržavao glavne pokazatelje općeg okvira. Delegirani akti trebali bi zatim nadopuniti manje važne aspekte tih ključnih pokazatelja, sukladno članku 290. UFEU-a.

1.7 EGSO zahtijeva da Komisija jasno razgraniči uloge različitih partnera, u smislu članka 4. koji se tiče suradnje. Prijedlog ne bi trebao ulogu socijalnih partnera svesti na ulogu "udruženih partnera", već bi trebao ojačati njihov utjecaj u okviru modernizacije javnih službi za zapošljavanje. Nadalje, prijedlog bi se trebao osvrnuti na ulogu civilnog društva na temelju načela partnerstva.

1.8 EGSO također preporučuje da sve zainteresirane strane sudjeluju u donošenju zaključaka i preporuka europske mreže javnih službi za zapošljavanje.

1.9 EGSO preporučuje Komisiji da pozove države članice da, ukoliko žele uspješno primijeniti organizacijske obrasce, strateške ciljeve te postupke javnih službi za zapošljavanje na okruženje koje se brzo mijenja, uspostave tehnički, kadrovski i financijski okvir, kako bi povećale njihov kapacitet i osposobile ih za njihovu novu višenamjensku ulogu.

1.10 EGSO je uvjeren da se nove ovlasti javnih službi za zapošljavanje, posebice na području aktivnih politika zapošljavanja, trebaju odraziti na njihove kapacitete i odgovarajuću financijsku potporu. Sredstva dodijeljena za program EaSI⁽¹⁾ treba održati te treba osigurati trajno financiranje.

1.11 EGSO pozdravlja zaključke i preuzete obveze svih strana koje su sudjelovale na konferenciji za zapošljavanje mladih 3. srpnja 2013. u Berlinu.

2. Uvod

2.1 Strategija Europa 2020.⁽²⁾ utvrdila je za sve države članice zajednički ambiciozni cilj prema kojem do 2020. godine stopa zaposlenosti stanovništva u dobi između 20 i -64 godine mora porasti na 75 %. Javne službe za zapošljavanje imaju ključnu ulogu u postizanju tog cilja.

2.2 Smjernice za politike zapošljavanja za 2020.⁽³⁾ priznaju javne službe za zapošljavanje kao središnje aktere koji imaju ključnu ulogu u provedbi preporuka br. 7. "Povećanje sudjelovanja na tržištu rada" i 8. "Razvoj kvalificirane radne snage". Zaključci usvojeni na sastanku rukovoditelja javnih službi za zapošljavanje u Budimpešti, 23. i 24. lipnja 2011. godine, naslovljenom „Making the employment guidelines work“ (Pospješiti djelotvornost smjernica za zapošljavanje) utvrđuju ovaj doprinos javnih službi za zapošljavanje u ostvarivanju strategije Europa 2020.

2.3 Politike zapošljavanja i tržišta rada i dalje su u nadležnosti država članica, koje su zadužene i za organizaciju, zapošljavanje radne snage i funkcioniranje svojih javnih službi za zapošljavanje. Međutim, postojeći oblici dobrovoljne suradnje između država članica, uspostavljeni 1997. stvaranjem neformalne savjetodavne službe⁽⁴⁾ javnih službi za zapošljavanje, dosegli su svoje granice i ne odgovaraju trenutnim potrebama i izazovima. Nedostaje sustav kojim bi se omogućilo brzo utvrđivanje slabih rezultata i potencijalnih strukturnih problema s

tim u vezi. Potrebno je također sustavno informiranje o rezultatima trenutno korištenih metoda usporednog ocjenjivanja i razmjene znanja.

2.4 Osim toga, neslužbene rasprave na sastanku Vijeća ministara za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravlje i potrošačka pitanja (EPSCO) u Dublinu, 7. i 8. veljače 2013.⁽⁵⁾ rezultirale su zaključkom da bi pojačana i bolje usmjerena suradnja između javnih službi za zapošljavanje poboljšala razmjene najboljih praksi te su tražili od Komisije da sastavi detaljan prijedlog inicijative o „komparativnom učenju“.

2.5 Dana 17. lipnja 2013. godine Europska komisija objavila je Prijedlog Odluke Europskog parlamenta i Vijeća, koji je u skladu s vodećom inicijativom „Program za nove vještine i radna mjesta“⁽⁶⁾ i „Paketom mjera za zapošljavanje“⁽⁷⁾ iz 2012. te predlaže formaliziranje suradnje između javnih službi za zapošljavanje i uspostavljanje europske mreže tih službi.

2.6 Ta bi mreža trebala djelovati u razdoblju od 2014. do 2020. i biti povezana sa strategijom Europa 2020. Djelovanje mreže bit će ocijenjeno i preispitano nakon četiri godine. Njezino financiranje osigurat će krediti Programa za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI), a njezino tajništvo Europska komisija s ljudskim resursima kojima ona trenutno raspolaže.

2.7 Akcija poticanja ostvarena putem ove mreže trebala bi doprinijeti:

- provedbi strategije Europa 2020. i njezinih glavnih ciljeva na području zapošljavanja
- poboljšanju funkcioniranja tržišta rada u EU-u;
- poboljšanju integracije tržišta rada;
- povećanju geografske i profesionalne mobilnosti;
- borbi protiv socijalne isključenosti te integraciji osoba izvan tržišta rada.

2.8 U okviru početnih rasprava Vijeća u srpnju 2013. većina država članica pozdravila je prijedlog Komisije i raspravljala o utvrđenim ciljevima u pozitivnom duhu. Izražene su sumnje koje se prije svega tiču uzajamnih veza s radom Odbora za zapošljavanje (EMCO) i njihovih potencijalnih preklapanja, prevelikih ovlasti Europske komisije, sadržaja delegiranih akata i nepreciznosti u financiranju.

⁽¹⁾ Program za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI), koji uključuje i proširuje opseg tri već postojeća programa: PROGRESS, EURES i Europski fond za mikrofinanciranje Progress.

⁽²⁾ COM(2010) 2020 final.

⁽³⁾ Odluka Vijeća 2010/707/EU od 21. listopada 2010. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica.

⁽⁴⁾ Riječ je o neformalnoj savjetodavnoj službi Europske komisije HoPES („Hheads of Public Employment Services” – Voditelji javnih službi za zapošljavanje)

⁽⁵⁾ Tijekom neformalnog sastanka EPSCO-a u Dublinu 7. i 8. veljače 2013.

⁽⁶⁾ COM(2010) 682 final.

⁽⁷⁾ COM(2012) 173 final.

3. Opće primjedbe

3.1 EGSO općenito pozdravlja sve inicijative koje Europska komisija poduzima kako bi ostvarila ciljeve strategije Europa 2020. na području zapošljavanja i tržišta rada, pojačala suradnju između država članica, razvila vještine i prilagodila ih potrebama poduzeća i zaposlenika te podržala geografsku i profesionalnu mobilnost.

3.2 Imajući u vidu hitnost situacije, naročito u nekim državama članicama, te porast nezaposlenosti, naročito dugoročne nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih, EGSO odobrava prijedlog Komisije o uspostavljanju europske mreže javnih službi za zapošljavanje, koja će poslužiti kao platforma za uspoređivanje njihovih rezultata na europskoj razini, utvrđivanje dobrih praksi i poticanje razmjene znanja, s ciljem povećanja njihove sposobnosti pružanja usluga i učinkovitosti.

3.3 Veliki broj država članica, pod pritiskom dugoročnih izazova povezanih s globalnim i tehnološkim promjenama te sa starenjem radne snage, ali i hitnih kratkoročnih mjera za ublažavanje učinaka usporavanja gospodarskog rasta, već više ili manje uspješno modernizira svoje javne službe za zapošljavanje, preustrojava ih tako što ih centralizira ili decentralizira, te širi njihov djelokrug nastojeći u potpunosti ostvariti njihov potencijal.

3.4 EGSO smatra da se javne službe za zapošljavanje moraju prilagoditi novim zahtjevima tržišta rada: starenju radne snage, procvatu tzv. gospodarstva treće dobi i zelenog gospodarstva, novim vještinama i novim zahtjevima mladih generacija, razvoju IKT-a i tehnoloških inovacija, ili pak većoj neusklađenosti između ponude vještina i potražnje za istima.

3.5 Javne službe za zapošljavanje istovremeno se moraju suočavati i s kratkoročnim i s dugoročnim izazovima. Na promjene u svojoj okolini trebaju odmah reagirati na prilagodljiv i kreativan način, te trebaju kombinirati kratkoročne intervencije s dugoročnim rješenjima i predvidjeti socijalne rizike.

3.6 EGSO je uvjeren da se te nove ovlasti javnih službi za zapošljavanje, posebice u okviru aktivnih politika zapošljavanja, trebaju odraziti na njihove kapacitete i odgovarajuću financijsku potporu. Čini se, međutim, da se u velikom broju država članica situacija ne razvija u tom smjeru, naročito u razdoblju proračunskih rezova i mjera štednje. Trebalo bi, naprotiv, u ovom trenutku povećati sredstva namijenjena javnim službama za zapošljavanje, naročito ona predviđena za osoblje, kako bi se osiguralo kvalitetno praćenje situacije koje bi dovelo do ponuda zaposlenja. Javne službe koje se mogu podići dobrim funkcioniranjem mogle bi u budućnosti postati centri za prenošenje vještina.

3.7 EUROFOUND, Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta, 2010. je na zahtjev EGSO-a sastavio izvješće naslovljeno „Financiranje i provedba programa aktivne politike zapošljavanja tijekom krize“⁽⁸⁾, koje na temelju primjera deset odabranih država opisuje razlike u međusobnom djelovanju aktivnih i pasivnih politika zapošljavanja te pogoršanje kretanja troškova u odnosu na BDP u korist mjera aktivacije, posebice u državama čija nezaposlenost brzo raste.

3.8 Cilj je prijedloga Komisije potaknuti, posredstvom *akcija poticanja* (u smislu članka 149. UFEU-a), suradnju između država članica, osigurati bolju integraciju i funkcioniranje tržišta rada u EU-u, pridonijeti većoj geografskoj i profesionalnoj mobilnosti i boriti se protiv socijalne isključenosti.

3.9 Novoosnovana mreža vodit će naročito sljedeće inicijative: razvijanje i provedbu, na europskoj razini, sustava usporednog ocjenjivanja javnih službi za zapošljavanje, organiziranje uzajamne pomoći, usvajanje i primjenu pristupa modernizaciji i jačanju javnih službi za zapošljavanje na ključnim područjima te pripremu izvješća o zapošljavanju.

3.10 Prijedlog Komisije nastavlja se na prethodne aktivnosti i istraživanja o gospodarskim modelima javnih službi za zapošljavanje, sustavima mjerenja rezultata javnih službi za zapošljavanje i ulozi javnih službi za zapošljavanje u fleksibilnosti, predviđanju vještina i osposobljavanju građana za nova zanimanja.

3.11 EGSO je uvjeren da djelatnost javnih službi za zapošljavanje nikad više neće biti obična rutina⁽⁹⁾. Javne službe za zapošljavanje trebaju se postupno mijenjati u višenamjenske agencije koje na tržištu rada olakšavaju različite vrste prijelaza: sa studija na prvi posao, između različitih zanimanja, unutar EU-a. One trebaju zajamčiti međudjelovanje dionika tržišta rada i poticati ih na suradnju i inovativnost, trebaju blisko surađivati sa svojim javnim i privatnim partnerima⁽¹⁰⁾ te osigurati da se dionici tržišta rada ponašaju u skladu s politikama koje se u tom području provode.

3.12 Ne dovodeći u pitanje njihovu ulogu u plaćanju socijalnih naknada, EGSO smatra da bi se javne službe za zapošljavanje trebale usredotočiti na područje ponude zaposlenja, jer

⁽⁸⁾ Vidi: EUROFOUND, John Hurley; "Financer et appliquer des programmes actifs en faveur du marché du travail durant la crise" (Financiranje i provedba programa aktivne politike zapošljavanja tijekom krize), 2010.

⁽⁹⁾ Vidi "Contribution des services publics de l'emploi à la stratégie UE 2020 – Document récapitulatif la stratégie pour les SPE à l'horizon 2020" ("Doprinos javnih službi za zapošljavanje strategiji Europa 2020. – Dokument koji sažima strategiju za javne službe za zapošljavanje u okviru programa Obzor 2020."), 2012.

⁽¹⁰⁾ Europska komisija pokrenula je inicijativu PARES, Partnerstva između javnih i privatnih servisa za zapošljavanje u EU-u, koja je prioritet Komunikacije o "Programu za nove vještine i radna mjesta" objavljene 2011.

se poslodavci susreću sa sve više problema vezanih za zapošljavanje potrebnih radnika. Malim i srednjim poduzećima je naročito često potrebna veća podrška od strane javnih službi za zapošljavanje, stoga je potrebno ojačati njihovu uzajamnu suradnju.

3.13 Čak i tijekom razdoblja visoke stope nezaposlenosti, i dalje je prisutna nepodudarnost između ponude vještina i potrebe tržišta rada. Uz pomoć HoPES-a ⁽¹¹⁾, javne službe za zapošljavanje sudjeluju u raspravama i savjetovanjima o ulozi vještina u gospodarskom i društvenom kontekstu. Riječ je o povezivanju svijeta rada i obrazovanja te uspostavljanju zajedničkog razumijevanja kvalifikacija i vještina. Za javne službe za zapošljavanje to podrazumijeva stvaranje partnerstava s različitim zainteresiranim stranama i uspostavu ravnoteže između ponude vještina i potražnje za istima, u kontekstu veće složenosti lokalnih tržišta rada ⁽¹²⁾.

3.14 EGSO priznaje jedinstvenu ulogu javnih službi za zapošljavanje u provedbi svake od komponenata fleksibilnosti. Istraživanje o ulozi javnih službi za zapošljavanje u fleksibilnosti na europskim tržištima rada ⁽¹³⁾ pokazalo je, na temelju dobrih primjera iz prakse, da su javne službe za zapošljavanje svjesne da trebaju promijeniti svoje usluge, te da su usvojile širok raspon strategija i mjera za podupiranje fleksibilnosti. Javne službe za zapošljavanje trebale bi i dalje nastojati povećati svoj kapacitet kako bi mogle ispuniti svoju ulogu posrednika i procjenitelja fleksibilnosti.

3.15 EGSO smatra da bi se javne službe za zapošljavanje ponajprije trebale usredotočiti na osobe ili kategorije radnika koje je najteže uključiti u tržište rada i koji imaju posebne potrebe. Riječ je o dugotrajno nezaposlenim osobama, starijim radnicima, ženama, mladima, osobama s invaliditetom i imigrantima. S obzirom na to, potrebno je u potpunosti primijeniti mjere protiv diskriminacije te osigurati nadzor njihove primjene.

3.16 U okviru borbe protiv visoke stope nezaposlenosti mladih koja se vodi u cijeloj Europi, EGSO naglašava važnu ulogu javnih službi za zapošljavanje u provedbi inicijative za garanciju mladima te pozdravlja preuzimanje obaveze voditelja javnih službi za zapošljavanje tijekom konferencije za zapošljavanje mladih, održane 3. srpnja 2013. u Berlinu, da će imati

ključnu ulogu u poticanju zapošljavanja mladih u Europi, povećati učinkovitost svojeg djelovanja i ojačati suradnju s drugim zainteresiranim stranama ⁽¹⁴⁾.

4. Posebne napomene

4.1 Prema prijedlogu odluke koja se razmatra, europska mreža javnih službi za zapošljavanje trebala bi blisko surađivati s Odborom za zapošljavanje (EMCO) i pridonijeti njegovom radu obavještavajući ga o informacijama i izvješćima o provedbi politika zapošljavanja. EGSO smatra da je u tekstu Odluke potrebno jasno istaknuti savjetodavne zadaće ove mreže i njezine odnose s Odborom za zapošljavanje. Mreža bi trebala imati savjetodavnu i koordinacijsku ulogu, a njezino osnivanje ne bi se trebalo smatrati bilo kakvom mjerom za usklađivanje struktura javnih službi za zapošljavanje ili socijalnih sustava.

4.2 Odbor nipošto ne zanemaruje činjenicu da na regionalnoj razini već postoje strukture, uključujući regionalne mreže promatračkih skupina za tržište rada, koje dobro funkcioniraju te realno doprinose ostvarenju zajedničkih ciljeva EU-a određenih strategijom Europa 2020.

Kako bi se osigurala čvršća povezanost između javnih službi za zapošljavanje i promatračkih skupina, EGSO ističe potrebu za:

- a) odredbama prema kojima regionalne promatračke skupine javnog sektora pod izravnom upravom regija mogu sudjelovati u europskoj mreži;
- b) čvršćom povezanošću između mreže regionalnih promatračkih skupina za zapošljavanje i europske mreže javnih službi za zapošljavanje;
- c) odredbama koje se tiču članstva i pristupa regionalnih promatračkih skupina privatnog sektora te regionalnih promatračkih skupina javnog sektora europskoj mreži, u slučaju kada te promatračke skupine nisu pod izravnom upravom regija, ali djeluju prema njihovim uputama i u interesu njihovih ciljeva.
- d) svake druge uredbe koja bi unaprijedila djelovanje svih postojećih struktura i njihovu međusobnu povezanost, s ciljem da se upotrijebe sva raspoloživa sredstva kako bi se uključilo sve razine vlade i djelovalo na svim razinama - nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj.

4.3 Financijska sredstva namijenjena povećanju suradnje između javnih službi za zapošljavanje osigurat će se iz dijela PROGRESS europskog Programa za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) između 2014. i 2020. Spomenuti zakonski prijedlog s proračunskog je gledišta neutralan i ne zahtijeva dodatne ljudske resurse. Što se tiče projekata koje je razvila mreža ili koji su namijenjeni aktivnostima razmjene znanja i zatim su oblikovani unutar različitih javnih službi za zapošljavanje, države članice mogu koristiti financijska sredstva iz

⁽¹¹⁾ Vidi: „The Case for Skills: A Response to the Recommendations regarding the Future Role of Public Employment Services under the New Skills for New Jobs Agenda” (”U prilog vještina: odgovor na preporuke o budućoj ulozi javnih službi za zapošljavanje u okviru Programa za nove vještine i radna mjesta”), rujan 2011., Europska mreža voditelja javnih službi za zapošljavanje.

⁽¹²⁾ Vidi: R.A. Wilson, ”Anticipating skills needs of the labour force and equipping people for new jobs: which role for public employment services in early identification of skill needs and labour up-skilling?” (”Predviđanje potrebnih vještina radne snage i prilagodba radnika novim zaposlenjima: koja treba biti uloga javnih službi za zapošljavanje u ranom određivanju potrebnih vještina i obuke radnika”) (Predviđanje potrebnih vještina radne snage i prilagodba radnika novim zaposlenjima), izvješće za Europsku komisiju Danish Technological Institute/ÖSB Consulting/Warwick Institute for Employment Research, 2010.

⁽¹³⁾ ”The role of the Public Employment Services related to ‘Flexicurity’ in the European Labour Markets” (”Uloga javnih službi za zapošljavanje u fleksibilnosti na europskim tržištima rada”) – konačno izvješće, ”Policy and Business Analysis”, Danish Technological Institute/ ÖSB Consulting/Tilburg University/Leeds Metropolitan University, ožujak 2009.

⁽¹⁴⁾ Konferencija o zapošljavanju mladih (Konferenz zur Jugendbeschäftigung), održana 3. srpnja 2013. u Berlinu, doprinos mreže HoPES.

Europskog socijalnog fonda (ESF), Europskog fonda za regionalni razvoj (FEDER) i okvirnog programa Obzor 2020. EGSO-u je najvažnije da se održe sredstva dodijeljena iz strukturnih fondova i da financiranje bude trajno. Nove ovlasti javnih službi za zapošljavanje, posebice na području aktivnih politika zapošljavanja, trebaju se odraziti na njihove kapacitete i odgovarajuću financijsku potporu.

4.4 Članak 3. prijedloga definira *inicijative mreže*.

- Članak 3., stavak 1., točka (a) predviđa da mreža razradi i provede, na europskoj razini, sustave usporednog ocjenjivanja temeljenog na dokaznim materijalima u javnim službama za zapošljavanje. Ti se dokazi zasnivaju na kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima, čiji je cilj ocijeniti rezultate javnih službi za zapošljavanje i prikupiti činjenice kako bi se uspostavio pogodan instrument za razmjenu znanja.
- EGSO odobrava to načelo. Smatra da je usporedno ocjenjivanje javnih službi za zapošljavanje, na temelju kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja čiji je cilj ocijeniti rezultate javnih službi za zapošljavanje, koristan oblik suradnje. EGSO prije svega odobrava korištenje statističkih pokazatelja rezultata i učinkovitosti službi za zapošljavanje i aktivnih politika zapošljavanja. Trebalo bi koristiti ulazne pokazatelje (na primjer proračun) kao okvirne pokazatelje. Ostali pokazatelji koje EGSO smatra korisnima uključuju, primjerice, broj prijavljenih osoba (po državi), ukupan broj posrednika i njihov broj po kandidatu, podatke o broju ponovnih zapošljavanja i trajnosti zaposlenja uz nadzor nakon tri i šest mjeseci, prosječnu duljinu perioda nezaposlenosti, omjer između ponude i potražnje radnih mjesta, duljinu trajanja zaposlenja, vrstu posla dobivenog nakon programa aktivne politike zapošljavanja, postotak zaposlenika uključenih u programe obuke, troškove, ili broj zaposlenika EU-a ili trećih zemalja.
- Prednost treba dati onima koji su najudaljeniji od tržišta rada, te treba analizirati i usporediti rezultate službi za zapošljavanje u područjima čiji su uvjeti slični po pitanju razine nezaposlenosti i dinamike gospodarstva.
- Članak 3., stavak 1., točka (c) predviđa da mreža usvoji i primijeni pristup modernizacije te ojača javne službe za zapošljavanje u ključnim djelatnostima.

EGSO preporučuje da se tekst u tom smislu precizira, kako bi iz njega bilo jasno da će mreža javnih službi za zapošljavanje zapravo imati samo savjetodavnu ulogu. EGSO smatra da ova odredba treba jasno odrediti prirodu i cilj programa modernizacije javnih službi za zapošljavanje. Prema mišljenju EGSO-a taj program ni u kojem slučaju ne bi trebao imati obvezujući karakter.

4.5 Članak 4. o *suradnji* upućuje na suradnju i razmjenu informacija s dionicima tržišta rada, uključujući i druge

pružatelje usluge zapošljavanja. EGSO smatra da je u tom članku potrebno jasnije definirati ulogu svakog dionika.

4.5.1 EGSO ističe da su socijalni partneri glavni dionici tržišta rada i imaju nezaobilaznu ulogu u postupku modernizacije javnih službi za zapošljavanje te bi zbog toga trebali imati odgovarajuće mjesto u novoj strukturi. U svojem radnom dokumentu o ulozi socijalnih partnera u postupku upravljanja javnim službama za zapošljavanje, naročito u razdoblju krize, Međunarodna organizacija rada, na temelju primjera četiri države članice EU-a, jasno pokazuje da promjena struktura javnih službi za zapošljavanje rezultira promjenom uloge, sudjelovanja i utjecaja socijalnih partnera. Dok se u Austriji opseg njihova djelovanja povećava, naročito na regionalnoj razini, u Njemačkoj i Danskoj njihov se utjecaj smanjuje, a uloga im je sve više savjetodavna i sve manje sudjeluju u odlučivanju. U Ujedinjenoj Kraljevini, iz povijesnih razloga, nedostaje institucionalno sudjelovanje socijalnih partnera⁽¹⁵⁾. EGSO stoga priznaje važnost cijelog niza inicijativa europskih socijalnih partnera u okviru njihovih zajedničkih programa rada⁽¹⁶⁾.

4.5.2 U tom kontekstu EGSO spominje nepovoljan razvoj s obzirom na novu Odluku Komisije 2012/733/EU o EURES-u. Tijekom sastanka savjetodavnog odbora o slobodnom kretanju radnika⁽¹⁷⁾, održanom u travnju, predstavnici socijalnih partnera izrazili su veliku zabrinutost zbog svođenja uloge socijalnih partnera na ulogu pridruženih partnera.

4.5.3 U velikom broju svojih mišljenja EGSO je podržao poziv Komisije na udruživanje svih zainteresiranih strana u partnerstva, kako bi zajednički podržale stvaranje radnih mjesta, povećale zaposlenost, razvile vještine i borile se protiv socijalne isključenosti. Budući da je ponajviše riječ o borbi protiv visoke stope nezaposlenosti mladih u Europi, EGSO je istaknuo ulogu obrazovnih institucija, savjetodavnih agencija, organizacija civilnog društva (organizacija mladih, ženskih pokreta, organizacija za podršku osobama s invaliditetom itd.), obitelji i pojedinaца jer su oni u ovom slučaju jedino sredstvo za zajedničko i potpuno rješavanje situacije na europskim tržištima rada.

4.5.4 EGSO, također, izražava zadovoljstvo zbog razvoja Partnerstva između servisa zapošljavanja (PARES)⁽¹⁸⁾ za poticanje dijaloga na razini EU-a s ciljem olakšavanja prijelaza na tržištu rada. Tržišta rada su sve složenija, stoga svi pružatelji usluga zapošljavanja trebaju međusobno surađivati. EGSO također odobrava program Europske komisije za dijalog između javnih službi za zapošljavanje, čija je svrha poticati razmjenu znanja.

⁽¹⁵⁾ J. Timo Weishaup, "Labour Administration and Inspection Programme: Social Partners and the Governance of Public Employment Services: Trends and Experiences from Western Europe", ("Program administracije i inspekcije rada: socijalni partneri i upravljanje javnim službama za zapošljavanje - trendovi i iskustva u zapadnoj Europi"), 2011.

⁽¹⁶⁾ Samostalni sporazum o inkluzivnim tržištima rada (2010.) temelji se na zajedničkoj analizi glavnih čimbenika tržišta rada (2009.).

⁽¹⁷⁾ Vidi zapisnik sa sastanka savjetodavnog odbora o slobodnom kretanju radnika, 12. travnja 2013. u Bruxellesu.

⁽¹⁸⁾ PARES čini jednu od pratećih mjera Komisije u okviru Programa za nove vještine i radna mjesta, s ciljem podupiranja fleksibilnosti.

4.6 Sukladno članku 7. o *usvajanju općeg okvira*, Komisiji se daje ovlast za usvajanje delegiranih akata sukladno članku 8. spomenutog prijedloga u pogledu općeg okvira za provedbu aktivnosti usporednog ocjenjivanja i razmjenu znanja definiranih u članku 3., stavku 1. Općenito, EGSO može odobriti pribjegavanje delegiranim aktima u svrhu mijenjanja određenih odredbi o općem okviru za provedbu aktivnosti usporednog ocjenjivanja i razmjene znanja. Međutim, bit će potrebne dodatne informacije kako bi se odredilo koja će pitanja ti akti moći konkretno mijenjati. EGSO predlaže da se detaljnije odredi sadržaj prijedloga kako bi sadržavao glavne pokazatelje općeg okvira. Delegirani akti trebali bi zatim nadopuniti manje važne aspekte tih ključnih pokazatelja, sukladno članku 290. UFEU-a.

4.7 Spomenuti prijedlog ističe da će ove nove inicijative Komisije biti dopuna suradnje javnih službi za zapošljavanje u okviru EURES-a, u skladu s člancima 45. i 46. Ugovora. EGSO smatra da bi tekst trebao jasno pokazati sinergiju novoosnovane mreže javnih službi za zapošljavanje s EURES-om ⁽¹⁹⁾. Novoosnovana mreža javnih službi za zapošljavanje trebala bi podržati prošireni mandat EURES-a i njegovu ulogu ključnog instrumenta za ujednačavanje vještina s potrebama europskog tržišta rada s ciljem poboljšanja mobilnosti u EU-u. Ta bi mreža također mogla surađivati s drugim organizacijama, poput agencija za profesionalnu orijentaciju.

Bruxelles, 17. listopada 2013.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Henri MALOSSE

⁽¹⁹⁾ Vidi: SL L 328. od 28.11.2012., str. 21.-26.